

Nationaal College voor socialeverzekeringsgeneeskunde inzake arbeidsongeschiktheid

Activiteitenverslag – jaar 2021

Auteurs van het verslag:

Professor Philippe Mairiaux, Voorzitter

Dr. Jean-Pierre Schenkelaars, Vicevoorzitter

Inhoudsopgave

INLEIDING: 2021, EEN OVERGANGSJAAR VOOR HET NATIONAAL COLLEGE.....	3
VERGADERINGEN VAN HET COLLEGE EN HET BUREAU	4
DE ACTIVITEITEN VAN COMMISSIE 4 VAN HET COLLEGE	5

Dit verslag 2021 bestaat uit drie delen. In het eerste deel wordt samengevat hoe het Nationaal College zijn werkzaamheden heeft gereorganiseerd naar aanleiding van het besluit van de regering om zijn activiteiten uit te breiden. In het tweede deel worden de vergaderingen van het College beschreven die gewijd waren aan de vaststelling van zijn nieuwe werkprogramma. Het derde deel geeft een samenvatting van de activiteiten tijdens het afgelopen jaar van de voormalige commissie 4 die belast was met de ontwikkeling van een referentietool voor arbeidsongeschiktheid. Dit was het enige comité dat zijn werkzaamheden niet tegen eind 2020 kon afronden en daarom zijn werkzaamheden in 2021 heeft voortgezet.

Inleiding: 2021, een overgangsjaar voor het Nationaal College

Bij de voorstelling van zijn algemene beleidsnota aan het parlement op 2 november 2020 heeft de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de heer Frank Vandenbroucke, aangekondigd dat hij de taken van het College tijdens de legislatuur wil uitbreiden. Dit voornemen werd echter pas in mei 2021 juridisch bekrachtigd met de afkondiging van een koninklijk besluit¹ dat het bestaan van het College verlengt tot 31 december 2023. Ook al heeft dit besluit terugwerkende kracht tot 14 januari 2021, door de onzekerheid die door deze wachttijd is ontstaan, konden de activiteiten van het college niet vóór mei worden hervat, en konden met name de instellingen en wetenschappelijke genootschappen niet worden verzocht hun vertegenwoordigers aan te wijzen.

Tijdens deze overgangperiode onderhielden de Voorzitter en de Vicevoorzitter van het College een reeks contacten met het kabinet van de Minister en de administratie van de FOD Sociale Zekerheid om mogelijke prioriteiten vast te stellen voor het nieuwe mandaat dat aan het College werd toegekend.

De Minister zelf was erop gebrand de eerste plenaire vergadering van het college op 22 juni in te leiden. Vervolgens werd door de Voorzitter en de Vicevoorzitter een samenvatting van de mogelijke werkpistes in een werkdocument opgesteld, dat op 30 augustus 2021 aan het Bureau van het College werd voorgelegd. Deze nota, die na besprekingen binnen het bureau is bijgesteld, is op 21 september 2021 in de plenaire vergadering besproken en heeft geleid tot de vaststelling van 5 prioritaire onderzoeksterreinen die door evenveel werkgroepen moeten worden behandeld. Vervolgens werd onder alle leden een vragenlijst verspreid om kandidaten te vinden voor deelname aan een van de voorgestelde werkgroepen (zie hieronder).

De laatste twee maanden van het jaar werden besteed aan de voortzetting van het overleg over de prioritaire doelstellingen met het kabinet van de Minister. De samenvatting van dit overleg en de steun van de beleidscel van de Minister en die van de FOD Sociale Zekerheid voor de prioritaire acties werden vastgelegd tijdens een vergadering onder voorzitterschap van Minister Vandenbroucke in december. Er zijn ook contacten gelegd met het DG Uitkeringen van het RIZIV om ervoor te zorgen dat het doel van bepaalde werkgroepen van het College complementair is aan en gecoördineerd wordt met de werkzaamheden van het DG in het kader van zijn bestuursovereenkomst 2021-2023.

¹ Koninklijk besluit van 27 mei 2021; BS 7 juni 2021

Vergaderingen van het college en het bureau

Het College is tweemaal in plenaire zitting bijeengekomen: op 22 juni en 21 september 2021.

De opvolging van de werkzaamheden van het college kwam aan bod op het bureau van het college op 30 augustus 2021.

Op basis van de besprekingen tijdens deze vergaderingen en de feedback uit de vragenlijsten die aan de leden werden bezorgd, volgt hieronder een lijst van werkgroepen die begin 2022 met hun werkzaamheden kunnen beginnen:

- WG 1A: Uitwerken van het bestek voor een onderzoeksopdracht voor de ontwikkeling van een eenvormig evaluatieproces voor alle systemen, waarbij CIF als rapportagetaal wordt gebruikt
- WP 1B: Ondersteuning van het onderzoeksteam na de gunning van de opdracht
- WG 2: Ontwikkeling van een communicatie- en gegevensuitwisselingsplatform voor artsen en niet-artsen die betrokken zijn bij de beoordeling van de resterende arbeidscapaciteit
- WG 3: Verdere ontwikkeling van de formulieren "arbeidsongeschiktheid en herstel" en ondersteuning van de evaluatie ervan door de voorschrijvende artsen (= voortzetting van de werkzaamheden van Commissie 4)
- WG 4: Begeleiding van een onderzoeksproject (uit te voeren door de FOD BOSA of een extern team) over het statuut van de arts-deskundige in de sociale zekerheid (= voortzetting van de werkzaamheden van Commissie 3)
- WG 5: Verkennende opdracht om de mogelijkheid te onderzoeken van de oprichting van een bemiddelingsinstantie om het beroep op arbeidsrechtbanken en -hoven te beperken

Aan te stippen valt dat WG 5 een gemengd karakter zou hebben en zou bestaan uit leden van het College, magistraten en zelfs vertegenwoordigers van de rechtsfaculteiten om deze mogelijkheid te bestuderen.

Om de prioriteiten van de verschillende werkgroepen vast te stellen en na te gaan welke steun de Minister en zijn kabinet aan de initiatieven van het college kunnen geven, heeft het kabinet op maandag 13 december een werkvergadering georganiseerd. Naast de Voorzitter en de Vicevoorzitter van het college woonde de Minister de vergadering bij, evenals enkele van zijn medewerkers, de heer Cis Caes, adjunct-kabinetschef, en mevrouw Wendy Ranschaert, kabinetsattaché. De FOD Sociale Zekerheid was ook vertegenwoordigd door zijn voorzitter, de heer Peter Samyn, de heer Koen Vleminckx, adviseur-generaal en hoofd van de afdeling Onderzoek, de heer Dries Gellynck, hoofd van de dienst Budget en Begroting en de heer Frédéric Sauvage, die instaat voor de logistieke ondersteuning van het Nationaal College. Tijdens deze vergadering bevestigde de Minister dat de autoriteiten het college onverwijld concrete steun zullen verlenen voor de uitvoering van de opdracht die aan WG 1 zal worden toevertrouwd; het kabinet zal hierover overleg plegen met het RIZIV. Van hun kant hebben de Voorzitter en de Vicevoorzitter voor 20 december een ontmoeting met het hoofd van DG Uitkeringen gepland.

Een andere actieprioriteit werd tijdens de vergadering bevestigd: de validatie van de fiches "Arbeidsongeschiktheid en herstel" onder de verantwoordelijkheid van Commissie 4 en met de logistieke steun van de consultants van Möbius. De Minister wil dat de Commissie de mogelijkheid gaat onderzoeken om de fiches en andere documenten op te nemen in de medische software die de huisartsen bij hun consultaties gebruiken.

Tenslotte stelde de Minister, zich bewust van het probleem van het toenemend tekort aan artsen-deskundigen in de verschillende sectoren van de sociale zekerheid en van het probleem van de aantrekkelijkheid van het beroep, voor dat de WG 4 zou trachten een duidelijke visie op de toekomstige rol van de artsen in de sociale zekerheid te ontwikkelen en de verschillende etappes te omschrijven die moeten worden gevolgd om een antwoord te bieden op de huidige uitdagingen en om deze vernieuwde visie op de medische functie ten dienste van de sociale zekerheid en de verzekerden tot stand te brengen.

De activiteiten van Commissie 4 van het College

In 2017 heeft Minister De Block het College belast met de ontwikkeling van een referentietool voor de duur van arbeidsongeschiktheid. Een specifieke commissie, Commissie nr. 4, werd voor dit doel opgericht en begon in september 2017 met haar activiteiten. De activiteiten van deze commissie werden vanaf juli 2018 ondersteund door een consultancybedrijf, Möbius, dat na de publicatie van een openbare aanbesteding in januari 2018 werd geselecteerd voor het opstellen van aanbevelingen en het uitvoeren van een Delphi-studie met het oog op de validering ervan op het niveau van artsen die de arbeidsongeschiktheid voorschrijven.

In het kader van dit partnerschap is veel werk verricht. Een eerste versie van de aanbevelingsfiches voor 9 aandoeningen kon eind november 2018 al worden afgerond. De tweede fase van het onderzoek, de Delphi-enquête onder huisartsen, zou in januari 2019 van start gaan in samenwerking met de wetenschappelijke verenigingen van huisartsen, Domus Medica en SSMG.

Wat de studie betreft, hebben deze verenigingen echter sterk voorbehoud gemaakt; de voornaamste vrees was dat deze zou bijdragen tot de validering van een instrument dat vorken bevat voor de duur van de arbeidsongeschiktheid. De autoriteiten zouden deze dit dan kunnen gebruiken om artsen die de aanbevolen duur niet in acht nemen, sancties op te leggen. Ondanks talrijke pogingen van het kabinet van de Minister kon dit voorbehoud niet worden weggenomen en bleef het project geblokkeerd.

De nieuwe minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid wilde meteen na zijn aantreden in het najaar van 2020 het project nieuw leven inblazen, maar het integreren in een ruimer perspectief, namelijk dat van de begeleiding van patiënten bij hun terugkeer naar het werk. Zijn kabinet heeft er ook op aangedrongen dat de patiëntenverenigingen worden betrokken bij de validering van de formulieren die voor elk van de negen aandoeningen worden opgesteld².

² burn-out, aanpassingsstoornissen, milde depressie, carpal tunnelsyndroom, rotator cuff-ruptuur, knieprothese, aspecifieke lage rugpijn, borstkanker en acuut myocardinfarct

De consultants van Möbius, bijgestaan door de Voorzitter van het College en Dr. Peltier, Voorzitter van Commissie 4, hebben vervolgens de fiches en het algemene kader dat eraan ten grondslag ligt, d.w.z. het zogenaamde visiedocument, bijgewerkt. Het voorgestelde instrument is nu getiteld: "Aanbevelingen in het kader van herstel: arbeidsongeschiktheid, herstel en traject terug naar werk".

Er werden twee informatievergaderingen georganiseerd om de door de Minister gewenste nieuwe aanpak voor te stellen: op 29 juni voor de patiëntenverenigingen, het Vlaams Patiënten Platform (VPP) en de Ligue des Usagers des Services de Santé (L.U.S.S.), en op 6 juli voor de wetenschappelijke verenigingen van huisartsen, Domus Medica en SSMG. Het project werd gunstig onthaald en er werd een principeakkoord bereikt om deel te nemen aan de evaluatie van de 9 fiches per aandoening.

De deelnemers kwamen overeen het evaluatieproces te starten met de organisatie van twee online-evenementen, een in het Nederlands en een in het Frans, elk met maximaal 25 huisartsen en 25 vertegenwoordigers van patiëntenorganisaties.

Comité 4 is op 9 september bijeengekomen om de voorgestelde aanpassingen van het visiedocument en de fiches te valideren en om de nieuwe aanpak en de modaliteiten voor de start van de evaluatiefase te bespreken. Een beperkte stuurgroep is op 14 september bijeengekomen om de laatste hand te leggen aan de nog aan te brengen aanpassingen in het algemene kader en de fiches, alsmede aan de "incentives" die aan de deelnemers aan de evaluatie moeten worden geboden. Over de financiële voorwaarden voor deelname is vervolgens uitvoerig van gedachten gewisseld tussen de FOD Sociale Zekerheid, de Voorzitter van comité 4 en de verenigingen. Uiteindelijk werd overeengekomen dat elke vereniging een subsidie van 2.500 euro zou ontvangen om deelnemers te werven, terwijl het evaluatiewerk van elke arts met 350 euro en dat van de patiënten met 100 euro zou worden gehonoreerd.

Elke vereniging heeft haar leden een uitnodigingsbrief gestuurd om aan het startevent deel te nemen. De twee startevents vonden plaats van 19.30 tot 22.00 uur op 25 november in het Nederlands en op 30 november in het Frans.

De avond van 25 november werd bijgewoond door 16 artsen en 12 patiëntenvertegenwoordigers, terwijl de avond van 30 november werd bijgewoond door 24 artsen en 8 patiëntenvertegenwoordigers.

Deze 40 artsen en 20 patiënten hebben nu 3 maanden de tijd om de 3 fiches die zij hebben gekregen te evalueren. Deze evaluatie vindt plaats tijdens de consultaties van de artsen, en op basis van hun persoonlijke ervaring in het geval van de patiënten. Eind februari 2022 zal elke deelnemer worden gevraagd een online-enquête in te vullen. In de tussentijd zal een Howspace-netwerk ter beschikking worden gesteld waarop zij hun indrukken kunnen uitwisselen en zo nodig vragen stellen.